

ברוך Blessed are You, Lord our God, King of the universe, who gives strength to the weary.

ברוך Blessed are You, Lord our God, King of the universe, who spreads forth the earth above the waters.

ברוך Blessed are You, Lord our God, King of the universe, who directs the steps of man.

On Tishah b'Av and on Yom Kippur, the following berachah is omitted.

ברוך Blessed are You, Lord our God, King of the universe, who has provided me with my every need.

ברוך Blessed are You, Lord our God, King of the universe, who girds [the people] Israel with might.

ברוך Blessed are You, Lord our God, King of the universe, who crowns [the people] Israel with glory.

ברוך Blessed are You, Lord our God, King of the universe, who has not made me a gentile.

ברוך Blessed are You, Lord our God, King of the universe, who has not made me a slave.

ברוך Blessed are You, Lord our God, King of the universe, who has not made me a woman.

ברכות השחר
ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם,
הנותן ליעקב חַיִּים.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם,
רקע הארץ על המים:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם,
המקיץ מצעדי גְּבֻרָה:

בחסדי נאם וציום הכפורים אין קומרים ברכה זו:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם,
שעשית לי כֵּךְ צְדָקָה:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם,
אשר ישר כְּבִבְרִיתָה:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם,
עומד אשר אל פתפארתָה:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם,
שירא עשני גִּבּוֹר:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם,
שירא עשני עֲבָדְךָ:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם,
שירא עשני אִשָּׁה:

במדינות אלו נוהגין לברך הנותן ליעף כח^{קט} ותקנותו הגאונים אחר חתימת התלמוד

מפני תשות כח שירדה לעולם^ק ובכל יום מתחדש כחו של אדם וכמו שאמרו רי"א חדשים לבקרים רבה אמונתך רי"ב בשר ודם מפקיד פקדון אצל חבירו והוא מחזירו בלוי ומקולקל וכל אדם מפקיד נשמתו אצל הקב"ה לעת ערב עיפה והוא מחזירה לו חדשה ורגועה וראו הגאונים לתקן ברכה על החסד הגדול הזה.

ויש מפקקים לאמרה^{ק"ג} מפני שאין כח ביד שום אדם לתקן ברכה אחר חתימת התלמוד^{ק"ד} ואין בזה^{קטו} כדאי לדחות המנהג ותקנת הגאונים (אבל ברכה שלא תיקנה הגאונים או שלא נתפשטה תקנתם ולא נהגו בה רוב הציבור אין לאמרה כלל לדברי הכל ולכן צריך למחות ביד המדפיסים שלא להדפיס בא"י בסוף כמה תחינות ובקשות^{קטז} כי הן ברכות לבטלה לדברי הכל) וכן מה שיש נוהגין לברך בשחר ברכות אחרות נוספות כגון ברוך סומך נופלים^{ק"ז} ברוך מגביה שפלים^{ק"ח} טעות הוא בידם^{ק"ט} ואין לאמרם כלל^{קכ}:
ז כל ברכות השחר אם לא נתחייב באחד מהן^{קכא} כגון שלא שמע קול תרנגול או שלא הלך או שלא לבש או שלא חגר (או שהיה ניעור כל הלילה^{קכב} ולא הוצרך להעביר חבלי שינה מעיניו) יש אומרים^{קכג} שאותה ברכה שלא נתחייב בה לא יאמרנה ויש אומרים^{קכד} שכל הברכות שהן על סידורו של עולם והנהגתו כגון הנותן לשכוי בינה ורוקע הארץ מברך אותן אע"פ שלא נתחייב בהן אבל הברכות שהן להנאתו כגון מלביש ערומים והמכין מצעדי גבר^{קכה} ואוזר ישראל בגבורה ועומר ישראל אם לא נתחייב בהן כגון ששוכב על ממתו ערום לא יאמרן כלל ויש אומרים^{קכו} שאפילו לא נתחייב בהן כלל יברך כולן כסדרן מפני שאין הברכות על הנאת עצמו בלבד אלא מברכין שהקב"ה ברא צרכי העולם ואם הוא אינו נהנה אחרים נהנין^{קכז} וכן המנהג פשוט ואין לשנות^{קכח} ויש מי שאומר^{קכט} שאעפ"כ סומא לא יברך פוקח עורים כיון שהוא דבר החסר בגופו אבל חרש יברך הנותן לשכוי בינה כיון ששמיעת האוזן אינה מוזכרת בברכה.

ולכתחלה טוב להביא עצמו לידי חיוב כל הברכות אם אפשר לו^{קכ"א} (ואם אי אפשר בכולן עכ"פ יש לו לילך וללבוש ולחגור ולעטר קודם שיסדר ברכותיהן כדי לחוש לסברא שניה):

קכב האר"י בפע"ח שער הברכות ריש פ"ד. ועי' עשרת זקנים ס"ק ד (הועתק באל"י רבה ס"ק יב).
קכג רמב"ם פ"ז מהלכות תפלה ה"דט.
קכד רא"ש פ"ט דברכות ס' כג. טור. וראה גם תוס' ברכות ס, ב ד"ה כי שמע וד"ה כי פרים. רבנו יונה בספר היראה. לבוש ס"ח.
קכה עי' תהלה לדוד סק"ד.
קכו רמב"ן פסחים ז, ב. הובא בר"ן שם. שו"ת מן השמים ס' יב. ס' האשכול הל' ברכות השחר. ס' המכתם ברכות ס, ב בשם רב נטרונאי ורב עמרם ושאר גאונים. רמ"א ולבוש שם.
קכז לבוש שם.
קכח רמ"א שם. וק"פ בסידור. והוסיף "אלא שאם נעור כל הלילה ולא נתחייב בהן, אינו מברך אלא לאחר שיעלה עמוד השחר". וראה גם לקמן ס' מז סוס"ז. ולענין ברכת על נמי"י ואלהי נשמה ראה סדור (סדר הנטילה ד"ה אם ניעור) וש"נ.
קכט מ"א ס"ק יד.
קל עמק הברכה (ברכות השחר אות ט). הובא במ"א שם.

קי סדר היום (בנות ברכת השחר). וראה ט"ז ס"ק ז. לקמן סעיף ז. שער הכולל פ"א ס"א.
קיא מדרש תהלים כה, א. הובא בסדר.
קיב איכה ג, כא.
קיג אגור ס' פז. ב"י. שו"ע ס"ו. שו"ת רש"ל ס' סד.
קיד רא"ש בבורות פ"ח ס' ת. לבוש ס"ז בהג"ה. סדר היום שם. וראה גם לקמן ס' נא ס"ג.
קטו ט"ז ס"ק ז.
קטז של"ה מסכת חולין (עמק הברכה ברכות השחר). ולענין הזכרת השם בתחינות בלא ברכה ראה לקמן ס' קפח ס"ב.
קיז עימור הל' ציצית שער ג ח"ב. לבוש ס"ז בהג"ה. ט"ז שם.
קיח הלכות גדולות סוף ברכות. עימור שם. השו" הגאונים החדשות ס' ל. שבלי הלקט ס' ד. ב"י.
קיט עימור שם. אגור הל' ברכות ס' פז. שו"ע ס"ו.
קכ מ"ז שם.
קכא שו"ע ס"ח.

כו' שהם ממש נגד ח"י שמהן שבשירת הים וח"י שמהן שיש בח"י פסוקים של יהי כבוד עיי"ש ומשם תבינהו לכאן עכ"ל. ושם בענין הח"י שמהן שביהי כבוד כתוב בהגהות מהר"ן (פע"ח שער הזמירות פ"ד) בזה"ל יש לומר ג"כ פסוק רבות מחשבות כו' (לאפוקי קצת אנשים שמדלגין זה הפסוק שלא יהי י"ט שמות) שהרי עם זה הפסוק מכוון קל"ז תיבות והשם שיש יותר מן ח"י שמות הוא כמו ברכת המינים שאינה בכלל הח"י ברכות עכ"ל.

(יג) ואתנח בהו סימנא: א) ברכת הנותן ליעף כח היא ברכה עשירית מן

סדר היום (המפילה). ב) ברכת ולמלשינים היא ברכה עשירית בתפלה כי שלש ראשונות שהם של שבח והודאה נחשבות כאחת (שו"ע סימן קי"ד סעיף ח') (ועיין בשער הכונות אשר ברכת ולמלשינים היא בכתר שבה ואחר הברכה הזאת מן ברכת על הצדיקים סדר העשר ספירות נאופן אחר עיי"ש). ג) בח"י פסוקים של יהי כבוד הפסוק רבות מחשבות שהוא כנגד ברכת המינים הוא פסוק עשירי (כי מלך מלך ימלוך איננו פסוק בפ"ע רק מיוסד מן ג' פסוקים לכוונה מיוחדת). ד) בשירת הים כל השמות הם שמות הוי' לבד העשירי הוא אד' כוננו ידך. (תושב"כ נקראת הוי' ותושבע"פ אד' ילקוט ראובני פ' האיזנו בשם מדרש פליאה גם מלכות פה תושבע"פ קרינו לה). ה) בתהלים פרשת למה ה' תעמוד ברחוק שהיא נגד האומרים לית דין ולית דיין היא פרשת עשירית (היינו אחר שתקנו בתפלה את ברכת המינים וחלקו אשרי האיש ולמה רגשו לשתי פרשיות (עייין לקמן ענין ד' מזמורי תהלים שבערבית יו"כ) נעשית פרשה למה ה' תעמוד ברחוק פ' עשירית).

(יד) ויהי רצון שתרגילנו (ברכות דף ס' ע"ב שבת ל' ע"ב) בגמ' היא בלשון יחיד שתרגילני ביו"ד וכאן היא לשון רבים שתרגילנו בוי"ו. הוא כמו תפלת הדרך שבגמ' היא לשון יחיד ואחר שאמר אביי (ברכות כ"ט ע"ב) לעולם ישתף אינש בהדי צבורא יסדוה

והנהגתו ויהיו כל החמש עשרה ברכות שעל סדר העולם והנהגתו מסודרים כאחד ושחייב אדם לברך בכל יום (מנחות דף מ"ג ע"ב ורי"ף ורא"ש פ"ט דברכות) ואלו הן: טז) (מנחות והאריז"ל) שלא עשני גוי. יז) (מנחות והאריז"ל) שלא עשני עבד. יח) (מנחות והאריז"ל) שלא עשני אשה. י"ט) שלכן קבעו השלש ברכות הללו קודם המעביר שנה שהוא ע"ד שכתב הרמ"ק ז"ל (הועתק בשער השמים משל"ה) שהג' ברכות הללו הם כמו הקדמה להכיר כל אחד מקומו בתפלתו. וכפי שהוכחנו לעיל שברכת המעביר שנה היא במקום תפלה דאורייתא לכן הסמיכו ה"ה הקדמה להתפלה. יט) (סדר הגמ') המעביר שנה כו' ויהי רצון שתרגילנו כו' הגומל חסדים טובים לעמו ישראל. בגמ' היא ברכה י"ח ובסודר שנתוספה הנותן ליעף כח היא ברכה י"ט. אעפ"כ לא נשתנה שם הכולל ח"י ברכאן כמו בתפלת שמ"ע גם אחר שנתוספה ברכת המינים לא נשתנה שם הכולל שמונה עשרה.

(יז) אלו הח"י ברכאן נדרשים בפע"ח בכמה אופנים לפעמים נחשבים הח"י ברכאן עד ברכות התורה ולפעמים נחשבין מן הנותן לשכוי בינה עד סוף ברכות התורה. וז"ל הפע"ח (שער התפלה פרק ו') ח"י ברכאן דשחרית מן ענט"י עד ברכות התורה כו' (ברכת המפיל נחשבת בין הברכות שעל סדר היום ולא בהשכמת הבוקר וברכת הנותן ליעף כח לפעמים נחשבת ולפעמים אינה נחשבת ודו"ק) ובפרק ח' ד"ה אלה מוסיף כתב בזה"ל כללות כל הברכות הם ענט"י כו' אשר יצר כו' ברכת אלהי נשמה כו' ואח"כ ח"י ברכאן אחרנין שיש מן הנותן לשכוי בינה עד סוף ברכות התורה כו' הם כנגד שמהן שבשירת הים ושמהן שיש בח"י פסוקים של יהי כבוד עיי"ש ומשם תבינהו לכאן עכ"ל. ובשער הברכות פ"ה כתב בזה"ל כוונות כוללות עשרים ברכות השחר שהם קודם כל תפלה הם מענט"י עד סוף ברכות התורה הם

תרומה דף קמ"ט ודף ק"נ ודף קס"ג) ובסדור ר' שבתי ראשקוביר כתוב שהנותן ליעף כח נתקנה בשביל תשות כח לבוש נשמתו עיי"ש. וי"ל שזה עולה בסגנון אחד עם המד"ר (בראשית פ"ט) ע"פ וידעו כי ערומים הם (ע"י הסתת הנחש) ויתפרו עלה תאנה אמר ר' יצחק קלקלת עובדך סב חוט וחייט והיינו שע"י החטא אבד לבוש נשמתו (סנהד' ל"ח ע"ב) ולחזק כח האמונה צריך תקון מלבושי נשמתו וזהו ברכת מלביש ערומים והנותן ליעף כח. וכעין זה מצינו בזהר (משפטים ק"א ע"ב ק"ב ע"ב ועיי"ש במקדש מלך) שהקליפות ברוגזא על הרבנן שהם כללא דיעקב יושב אהלים (לומד תושבע"פ שמחזיק אותם לעמוד נגד הקליפות כמבואר באגה"ק מאדמו"ר ד"ה חגרה בעזו מתניה שזהו עיקר החיזוק מן הירכים והמתנים) על שני דברים שהסט"א החזיקו לעצמם ותושבע"פ מנגדם: א) ירך יעקב שנאבק כל הלילה עד שנצחו. ב) על שלבש יעקב בגדי עשו החמודות לקבל הברכה והבכורה והרבנים נלחמים עמהם בלמוד תושבע"פ. וזהו הני ברכי דרבנן היינו המתנים דשלהי מנייהו הני מאני דרבנן דבלו מחופיאי דידהו (ברכות דף ו' ע"א). ושם בזהר כתב שזהו מה שמרדכי אחמי להמן ההוא ירך דיליה. ובתרגום (אסתר ד' פסוק ט' וסימן ה' פסוק ט') כתב, דבבו דיעקב ועשו נטיר ליה. ומרדכי הי' לומד בסנהדרין והי' פושט להמן רגלו הימין (ואפשר לומר שזהו שרמזו רז"ל והדעת מכרעת שהוא של ימין מאי דעת דעת תורה (חולין דף צ' ע"ב) דכתיב הירך המיומנת כו' (עי' לקמן פ' מ"ט בספירת העומר). יא) (סדר הגמ') רוקע הארץ על המים. יב) (סדר הגמ') המכין מצעדי גבר. יג) (סדר הגמ') שעשה לי כל צרכי. יד) (סדר הגמ') אוזר ישראל בגבורה. טו) (סדר הגמ') עוטר ישראל בתפארה. הברכות ט"ז י"ז י"ח שהם בגמ' י"ד ט"ז ט"ז (בלא ברכת הנותן ליעף כח) דהיינו ציצית ותפילין שא"א לברכם קודם אור היום (עיי' לעיל ד"ה ולדידו) סדרו בכאן השלש ברכות שהם ג"כ על סדר העולם

גם ברכת אלהי נשמה לבד ענט"י ואשר יצר יאמר כשנתחייב בהן עכ"ל אבל אדמו"ר בסדר הנטילה ד"ה אם נעור כתב בפירוש שאם נעור כל הלילה לא יאמר אלהי נשמה וכן כתב הרח"ו בפע"ח (שער הברכות פ"ד) בזה"ל הרי אלו ברכות השחר מן הנותן לשכוי כו' עד סוף ברכות התורה חייב אדם לברך בכל יום אף שלא נתחייב בהן כו' חוץ משעשה לי כל צרכי בת"כ ויו"כ עכ"ל הרי דלא חשיב הפע"ח ברכת אלהי נשמה בין הברכות שמברך אותן אפילו לא נתחייב בהן. בדרך החיים סימן ד' נתיב החיים ס"ק ד' בסופו צריך להוסיף אלו התיבות היינו ברכות המעביר שנה ולא ברכת אלהי נשמה. (יא) ה) (סדר הגמרא) הנותן לשכוי בינה. ו) (סדר הגמרא) פוקח עורים. ז) (סדר הגמרא) מתיר אסורים. ח) (סדר הגמרא) זוקף כפופים. ט) (סדר הגמרא) מלביש ערומים (עיי' לעיל אות ח' ד"ה ולדידו הטעם שסדרו כאן זוקף כפופים קודם מלביש ערומים). י) (סדר האריז"ל) הנותן ליעף כח. ברכה זו ליתא בגמ' ונתקנה אחר חתימת התלמוד עפ"י הגאונים מחמת תשות כח כו' (שו"ע אדמו"ר סימן מ"ו) ונתייסדה עפ"י המדרש ע"פ חדשים לבקרים רבה אמונתך. ומובן שכוונת מתקני הברכה הזאת על התחזקות כח האמונה נגד הכופרים בתר-שבע"פ כו' והוסיפו זאת הברכה על ח"י ברכות השחר כמו שמבואר בשו"ע סימן פ"ט שהוסיפו ברכת המינים על ח"י ברכות התפלה מפני שתש כחן לעמוד בפני המצירים ומסיתים לכפור בתורה שבע"פ. והאריז"ל קבע ברכת הנותן ליעף כח אחר מלביש ערומים כמבואר בפע"ח (שער התפלה פרק ב' וסדר האריז"ל) שמלביש ערומים הוא לאדם שע"י חטאיו אבד לבוש נשמתו כו' ובלילה שעולה כו' מחדש לבושו כו' והנותן ליעף כח נתקנה בשביל תשות כח לבוש למי שלא אבד מלבושיו מכל וכל אלא שנחלש כחו במעוט עונות עכ"ל. (ועיי' זוהר תולדות קמ"ב ע"ב

כשם
צאת
נו א'
לפני
היום
זדור
משין
זדור
ונט"י
יצר
פ מי
מדה
ופשר
א"א
מ"ה
שער
אלהי
שבון
כפני
ברכה
ונהיג
שמה
ל וכן
ד כו'
ם על
אשר
חמש
סדור
תורה
אותן
ארבע
אלהי
אותן.
ל יום
יק מן
צרכיו
שו"ע
ז ס"ק
יאמר

אבות בכל מכל כל. ג' נתיב קשתי: **דמכין**. בני"ה באחד. כי ברכותו הן תרי פלגי גופא כדדע: **אור** כי'. בנבחרה: **עוסר** כי'. **בתפארת** בח"ה: **תנותן** **לעקת** **כת**. בחסד: כי הוא המצודת כשוננו וכו' חדישים לכקרים כו' כדדע. כל החדש בחסד שר

החששיל והלחין של הבנה. וע"ה אין כח בחיובים לזכך כי הוא עב סוד. והצניעו אונם יבולים [לכף] לא ברוב עפולו ולא ברוב דקות ורבות כי דע כי החששיל הזה הוא סלידת אחרם לגמרי ככל התודות אשר תחת רגליהם, והבחי' אשר למטה תחת רגליהם הם ברי' מנקליה והבחי' אשר בצדדי הגוף הם וסלידשים כפי' כל ברכת עור כי שים, ודע כי זה הנקל הוא המסך והמפסיק בין עינים אצ"י לבדי' כי ודך מסך וזה עזבוהו כל אורות ואצ"י לבריות כי' והחששיל הזה אצ"י והוי במקומו כי' אשא מקנתו בברוהי עפ"ל וי"ל כפי' אורן יקראל' כגבורה היונה והי"ק שאצ"י במקום והמתנים שיל' מקום אחריו האורו

והיונה תחת שיל' האחריו והוי אורו ישראלי ודדעו והעיר בגבורה היונה משפלת הבריות מסבות ולכא' **בניה**:
עקוב ישראלי בתפארת הבהר שיל' יודע שהוא זה והיונה תחת ה' והוי שלא אמר בתפארת אלא תחת דאמא והוי בתפארת

תפארת עפ"ל. הבהר תנותן לקח כח כבד וחסדקו לישן מד' תפארת מליכ"ש ערובים והנה חזקתו שיש בין מד' תפארת וביקוד' רבינו הרב"א ז"ל אמר ואזל דברי' אלהים חיים. וכל אור לפי סוד נשמתו כבה סוד דבנות שיל' כפי' רבינו דאוריאל והכל לפי סוד שנינו וי"א שיעים שמשפטים ככל עת כפי' ש: רבינו הרב"א ז"ל:

תפלת שחרית

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם
תפלין מצעדי נכר:
ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם
אור ישאל פנבורה:
ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם
עומר ישאל בתפארת:
ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם
תנותן לעקת כת:
ברוך

לוקמי הר"א
מש' לפי' סמיך אדם כי לכבוד קונו כי' וממלל אמה שרוחן ענינו עלה וסמנו לרוב שצרכי רך כסוכה כי' הן כסוכתו כי' ולאה נשמה הוא ממקור עליון. והוא א"ה. וממלל כאלו י' בקשות כסוכה ומלוח ברית הלשון ומעור בקו' כי' כללים אלו כדדע וכן הצריח הכוונ

והחששיל והלחין של הבנה. וע"ה אין כח בחיובים לזכך כי הוא עב סוד. והצניעו אונם יבולים [לכף] לא ברוב עפולו ולא ברוב דקות ורבות כי דע כי החששיל הזה הוא סלידת אחרם לגמרי ככל התודות אשר תחת רגליהם, והבחי' אשר למטה תחת רגליהם הם ברי' מנקליה והבחי' אשר בצדדי הגוף הם וסלידשים כפי' כל ברכת עור כי שים, ודע כי זה הנקל הוא המסך והמפסיק בין עינים אצ"י לבדי' כי ודך מסך וזה עזבוהו כל אורות ואצ"י לבריות כי' והחששיל הזה אצ"י והוי במקומו כי' אשא מקנתו בברוהי עפ"ל וי"ל כפי' אורן יקראל' כגבורה היונה והי"ק שאצ"י במקום והמתנים שיל' מקום אחריו האורו

והיונה תחת שיל' האחריו והוי אורו ישראלי ודדעו והעיר בגבורה היונה משפלת הבריות מסבות ולכא' **בניה**:
עקוב ישראלי בתפארת הבהר שיל' יודע שהוא זה והיונה תחת ה' והוי שלא אמר בתפארת אלא תחת דאמא והוי בתפארת

תפלת שחרית

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם
תפלין מצעדי נכר:
ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם
אור ישאל פנבורה:
ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם
עומר ישאל בתפארת:
ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם
תנותן לעקת כת:
ברוך

לוקמי הר"א
מש' לפי' סמיך אדם כי לכבוד קונו כי' וממלל אמה שרוחן ענינו עלה וסמנו לרוב שצרכי רך כסוכה כי' הן כסוכתו כי' ולאה נשמה הוא ממקור עליון. והוא א"ה. וממלל כאלו י' בקשות כסוכה ומלוח ברית הלשון ומעור בקו' כי' כללים אלו כדדע וכן הצריח הכוונ

והחששיל והלחין של הבנה. וע"ה אין כח בחיובים לזכך כי הוא עב סוד. והצניעו אונם יבולים [לכף] לא ברוב עפולו ולא ברוב דקות ורבות כי דע כי החששיל הזה הוא סלידת אחרם לגמרי ככל התודות אשר תחת רגליהם, והבחי' אשר למטה תחת רגליהם הם ברי' מנקליה והבחי' אשר בצדדי הגוף הם וסלידשים כפי' כל ברכת עור כי שים, ודע כי זה הנקל הוא המסך והמפסיק בין עינים אצ"י לבדי' כי ודך מסך וזה עזבוהו כל אורות ואצ"י לבריות כי' והחששיל הזה אצ"י והוי במקומו כי' אשא מקנתו בברוהי עפ"ל וי"ל כפי' אורן יקראל' כגבורה היונה והי"ק שאצ"י במקום והמתנים שיל' מקום אחריו האורו

והיונה תחת שיל' האחריו והוי אורו ישראלי ודדעו והעיר בגבורה היונה משפלת הבריות מסבות ולכא' **בניה**:
עקוב ישראלי בתפארת הבהר שיל' יודע שהוא זה והיונה תחת ה' והוי שלא אמר בתפארת אלא תחת דאמא והוי בתפארת

תפלת שחרית

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם
תפלין מצעדי נכר:
ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם
אור ישאל פנבורה:
ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם
עומר ישאל בתפארת:
ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם
תנותן לעקת כת:
ברוך

לוקמי הר"א
מש' לפי' סמיך אדם כי לכבוד קונו כי' וממלל אמה שרוחן ענינו עלה וסמנו לרוב שצרכי רך כסוכה כי' הן כסוכתו כי' ולאה נשמה הוא ממקור עליון. והוא א"ה. וממלל כאלו י' בקשות כסוכה ומלוח ברית הלשון ומעור בקו' כי' כללים אלו כדדע וכן הצריח הכוונ

והחששיל והלחין של הבנה. וע"ה אין כח בחיובים לזכך כי הוא עב סוד. והצניעו אונם יבולים [לכף] לא ברוב עפולו ולא ברוב דקות ורבות כי דע כי החששיל הזה הוא סלידת אחרם לגמרי ככל התודות אשר תחת רגליהם, והבחי' אשר למטה תחת רגליהם הם ברי' מנקליה והבחי' אשר בצדדי הגוף הם וסלידשים כפי' כל ברכת עור כי שים, ודע כי זה הנקל הוא המסך והמפסיק בין עינים אצ"י לבדי' כי ודך מסך וזה עזבוהו כל אורות ואצ"י לבריות כי' והחששיל הזה אצ"י והוי במקומו כי' אשא מקנתו בברוהי עפ"ל וי"ל כפי' אורן יקראל' כגבורה היונה והי"ק שאצ"י במקום והמתנים שיל' מקום אחריו האורו

והיונה תחת שיל' האחריו והוי אורו ישראלי ודדעו והעיר בגבורה היונה משפלת הבריות מסבות ולכא' **בניה**:
עקוב ישראלי בתפארת הבהר שיל' יודע שהוא זה והיונה תחת ה' והוי שלא אמר בתפארת אלא תחת דאמא והוי בתפארת

תפלת שחרית

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם
תפלין מצעדי נכר:
ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם
אור ישאל פנבורה:
ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם
עומר ישאל בתפארת:
ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם
תנותן לעקת כת:
ברוך

לוקמי הר"א
מש' לפי' סמיך אדם כי לכבוד קונו כי' וממלל אמה שרוחן ענינו עלה וסמנו לרוב שצרכי רך כסוכה כי' הן כסוכתו כי' ולאה נשמה הוא ממקור עליון. והוא א"ה. וממלל כאלו י' בקשות כסוכה ומלוח ברית הלשון ומעור בקו' כי' כללים אלו כדדע וכן הצריח הכוונ

והחששיל והלחין של הבנה. וע"ה אין כח בחיובים לזכך כי הוא עב סוד. והצניעו אונם יבולים [לכף] לא ברוב עפולו ולא ברוב דקות ורבות כי דע כי החששיל הזה הוא סלידת אחרם לגמרי ככל התודות אשר תחת רגליהם, והבחי' אשר למטה תחת רגליהם הם ברי' מנקליה והבחי' אשר בצדדי הגוף הם וסלידשים כפי' כל ברכת עור כי שים, ודע כי זה הנקל הוא המסך והמפסיק בין עינים אצ"י לבדי' כי ודך מסך וזה עזבוהו כל אורות ואצ"י לבריות כי' והחששיל הזה אצ"י והוי במקומו כי' אשא מקנתו בברוהי עפ"ל וי"ל כפי' אורן יקראל' כגבורה היונה והי"ק שאצ"י במקום והמתנים שיל' מקום אחריו האורו

והיונה תחת שיל' האחריו והוי אורו ישראלי ודדעו והעיר בגבורה היונה משפלת הבריות מסבות ולכא' **בניה**:
עקוב ישראלי בתפארת הבהר שיל' יודע שהוא זה והיונה תחת ה' והוי שלא אמר בתפארת אלא תחת דאמא והוי בתפארת

המלבישים. יש בהם בריך אור המציק מרחיק לוח
 כבוד כי יש ארבע בנים ונכלו בתוך הנהך
 והמלביש טובב את הנהך, וכל המלביש זה
 והאחר והמקדים, ומעמיד מרחק והמלביש
 הנה לכל לבוש לבוש יש בריכת ארבע ואר
 לו זכר שדחה את הקליפות כמו ארבע ואר
 לפי שאין שדחה את הקליפות לינק ולהחזיק
 בארבע ולכן הוא עומד בחוץ, ואין לו פה
 מן הקליפות הנבצח כי והמבור שני מלביש
 ולקבשם ביחד, אצט נתן מקום לארבע, לכינס
 חוץ שני המלבישים יחד, ולקנין בין כל לבוש
 ולבוש, וריבץ אין הקליפות נזרות משם, ונותר
 שאין הרכיזה מצויה אלא מחמת הקליפות, ונותר
 והכריזה הוא מצד הקדושה, בסוד ואין שכיחה
 לפני כסא כבוד.

וכאשר נאדם לבוש מלביש, בכל פעם
 שילבשם, צריך ליתור לקטור ב' צדי הלוכל
 בידי שאין באר יסנה ואחר יסאיר צד
 וימניו בידי יסנה ואחר יתן צד ששאל של
 והמלביש בין ששאלו וידן ואחר, ואחר ילבוש
 צד ויפניו של המלביש בידי יסנה, ואחר
 ילבוש צד ששאלו של המלביש בידי ששאלו
 והמיד יכין לכליל והכל ביפניו והאריך והפני

ש ע ה

(י) וכו' ירצה מיש בטוב ושמעתי כי
 לבוש המלביש נמשך בו, כי המלביש נמשך
 משם אל, ליה, שהם ורין בו, כאן שנה ורין
 בתי, ג, והכלו נכמה מקומתו ורין בשער
 מתוך דר'א פיר'א, נמשך פניו ורין בשער
 ספס לשוב דאחר וכו' ורין, כרא כרא דאחר
 וכן אמר עובר יד' אמר הוא, וכל שער מדות
 ונפיר'א כהב ר'ל, ודע א' אשיר לראת גשמה
 נאלץ והפיר'א והפיר'א, אם לא שצא מלבישת חוץ
 והאר' המביש והפיר'א, המלביש מותר והאשיר'א
 והוא לבוש המלביש והפיר'א, יעשיר'א והפיר'א
 והוא הוא ברי' שלישי המלביש, וכו' ורין,
 שכל אלו הבריו', צריך לכוין בהם בברכת
 מלביש שדחתם

והנהגות והנהגות מקובלות
 (א) ענין ורא שער שער שער שער שער

שפיר'א נהרין אשר בגלים והליונים, במשפיר'א
 לקמן בפי'א (ד) והוא בייסור'א ושפיר'א, לבוש
 והנהגות והנהגות או רין, ויהו חכין באחר
 מלביש ערומים או מלביש הנכר, והכל נמשך
 משם אל, והוא כי ב' שמתו אל' בשלמות
 שליטם בייסור'א שיער, וכן זו אחרית אל'
 אלו' ל'ל'ר, והיא שפיר'א וימסור'א מלביש.
 (י) וכו' ירצה מיש בטוב ושמעתי דצ"ל
 פיר'א, בפסוק נבבדו בה' כי לבוש ונשמה
 נמשך משם אלה, שפיר'א הוא איל' ר'א, כי
 והמלביש נמשך משם איל', ליה, שהם ורין
 והפיר'א ר'א, והיא הנהגות, כרכם מלביש
 ערומים, שנתקפו כבוד, מי שנומסם מפני
 לגמרי מלביש הקדושה, הנהגות הוא מותר
 עתה בבין לגמרי.

וכבוד הבקינה הישיר שנתקף מלביש, אר'
 לא נמשך לגמרי, והנהגות כרכם ונתון ליער'א כו'
 והנהגות מבור'.
 ודע שאין סוד לאדם ללבוש ב' מלבישין
 ביחד, והענינה בו קשה לשלוחו, וסוד הנהגות
 והוא כי הנה מלביש האדם הוא מן הקדושה
 וריבץ הענינות שואדם עשית, עולם שותלש
 בקליפות ושפיר'א והקליפות והמלביש, והנה

ש פ ה

אשר נבטו ג' שפיר'א אלא גשאר פלי'א בתי
 מלביש, מלביש פלי'א מכוין, והוא הנהגות והשפיל
 והמשך מאשר, כאשר לבד והרין ורין, בשער
 והשפיל פיר'א, ובשער ירדש אבי'ע פיר'א, ורין
 שער ולק'א פיר'א, וכמו ורין שכלל זה בהג'
 והא' לאשפיר'א, שהם ורין ממתק והשפיל
 דאשפיר'א אם מסיבה נזונה, אם מסיבה חלילה
 שהוא בסוד והמלביש והמכוין, וכל שכל ורין
 שותלשם, שהם שפיר'א והרין, ורין שפיל'א
 שותלשין, והמכוין מתוך דאשפיר'א לכתוב ברא'
 מסתלקין, ורין שפיר'א ורין שפיל'א
 ער מכוין דאשפיר'א שישמכו לזאת, כי דאשפיר'
 עליון קייסין, ורין בשער והנהגות פיר'א והרין
 ורין

והנהגות והנהגות מקובלות
 (א) ענין ורא שער שער שער שער שער

ברכה הנהגות ליעק כו כ' (ג) נכון
 לאחיה, והוא אחר מן ידן ברכות האלו,
 שנתקן קודם והפיל, ורעפ'א שיש נמנמן
 בדבר זה ערין ואין הוא לאמר ער'א, ונמ'
 שונאן סודו ברין, והנסם ערומים ברכות
 אלו, שהם: מלביש ערומים, שחשתי ברכות
 יעני'א, ונתן לקטור מה שונאן עתה ער'א
 והוא כי הנה אדם בארין אשר לא ירע'א
 ורין כי כן פשפין מלביש לבוש והקדושה,
 והלבישין לישמתו לבוש והקליפות בגדים
 צואים כדמין משי'א ויתבולו בני'א את ער'א,
 ונמשך עליהם הנהגות והנהגות, וכוונתן אחר'א,
 שונאן בהם ירדש כי ערומים הם, וכוונתן
 כתיב וילבישם כענתו עור, משכא דאשיר'.
 והנה וכל הוא כפי ערך הנוסא, כי אם הנוסא
 הוא קל מנוסא כן ולבוש הוא בסוד צד
 ילדן תיש כ' אכל אינו מסתלק מלביש, והא'

שלא תסא ביסם לכל, ואין יציל אם עסק בחינתו
 והמצות, כי הנהגות עולות מהם שכתוב ר'א
 יל' בשער מדות'א פרק ויפיר'.
 (ס) והנה סוד ענין המלביש הזה, כי
 מלביש בייסור'א ארין מפי'א כ' הנהגות
 שפיר'א והרין, אשר בגלים והליונים ב' הנהגות
 בייסור'א סוד והשפיל, לבוש הנהגות והמלביש
 את חוץ כ' כאן לכל ר'א, כי ערומים נמשך
 זה מהג' וכלל זה בהג' כי השפיר'א נמשך משם
 אל, אשר בגלים והליונים, והוא ורדש שכתוב
 ר'א, בשער אר'א פיר'א, ושער'א והרין שכתוב
 דר'א, והמלביש בגלים, ורדש'א והרין, ורין
 שם, ורין כי אלו השפיר'א והרין, זאפיר'א ערין,
 נמשך ער'א ורין, של זה, והרין ער'א ער'א
 והשפיל, ער'א ער'א, והשפיל ער'א והמלביש
 את חוץ, והוא ענין אחר, כי כאשר הנהגות
 מלביש ער'א ער'א, והשפיל ער'א ער'א, והוא
 ורין, והנהגות, והמלביש ער'א ער'א, והוא
 ער'א ער'א, והנהגות, והמלביש ער'א ער'א,
 והוא משיב'א רכא לבי'א ער'א ער'א, והנהגות ער'א
 למדיות, והוא הנהגות, והמלביש ער'א ער'א,
 אשר שפיל ליות דעשית, והרין, כי
 נמשך ער'א ער'א, והנהגות, והמלביש ער'א ער'א,
 נמשך ער'א ער'א, והנהגות, והמלביש ער'א ער'א,

ש פ ה

קודם שישן, או שדחתם שאם לא קודם לו לבוש
 יקחו בלא זמנה, ויש תקנה סודה נמנה, או יצא
 ממנו בו ונתן, לכן מותרו לו לבוש, והוא
 שפיל'א מתוך אלו, הוא ששפיל'א מתוך
 והמלביש, כי כל צבצב של לבוש, אינו אלא כ'י
 ללבוש, וישאר והנהגות, וכשזא מותרו לו
 והלבוש, וישאר והנהגות, וכשזא מותרו לו
 והלבוש, פירדש ששפיל'א לו המתוך והמלביש,
 וכל זה פשוט, כהב ר'ל פיר'א משער והמלביש,
 וכל זה פשוט, כהב ר'ל פיר'א משער והמלביש,
 עצמם ששפיל'א לו, כי בור'א ער'א ער'א, והוא
 והוא משיב'א רכא לבי'א ער'א ער'א, והנהגות ער'א
 למדיות, והוא הנהגות, והמלביש ער'א ער'א,
 אשר שפיל ליות דעשית, והרין, כי
 נמשך ער'א ער'א, והנהגות, והמלביש ער'א ער'א,
 נמשך ער'א ער'א, והנהגות, והמלביש ער'א ער'א,

והנהגות והנהגות מקובלות
 (א) ענין שער והנהגות שער שער שער שער

8

י"ל שזה עולה כמגוון אור עם המד"ר (בראשית פי"ט) ע"פ וידעו כי עורמם הם (ע"י הטחוח הנחש) ורחפוד עלה תאנה אמר ר' יצחק קלקלה עובד סב חוט ודייט והיינו שע"י החטא אבל לכוש נשמחו (סנהדר' ל"ח ע"ב) ולחזק כח האמונה צריך תקון מלכודי נשמחו וזהו כרכו מלכודי עורמם הנחונן ליפך כח שם

רוקע הארץ על המים

הטעמים: א. ענינו. ב. סמיכותו לברכות שלפניו.

א. ענינו:

שמצו טבט הבריא שהמביט הקב"ה בו היסודות, המים הם למעלה מהעפר — הרי המצאות דרקיע הארץ על המים הוא היפך הטבע. ולכן צ"ל חסדו (שפועל "לרוקע הארץ") נמשך לעולם בתמידיות.

לקיט שניתן חייה ע 175

ב. סמיכותו להברכות שלפניו:

אמנם ג"כ שמעשה המצות הם עיקר ושע"י יחי' האדם הגם דכתי' אם צדקה מה בו' אך זהו מחסדי השי"ת בתוך העולמו' שנתאווה להיות לו דידה בתחומים דרוקא. וזהו לרוקע הארץ על המים כל"ז, שהארץ הוא בודי מעשה למעלה מן המים שהוא בודי גילוי אלקות (ענין מצות א"צ כדונה כו') הוא מפני כל"ז כו'. וזהו שאמר אח"כ לרוקע הארץ על המים כו' . . . אור התורה ענינים ע שו נעם לעיל הנותן ליפך כח שי"ת

המבין מצעדי גבר

המבין מצעדי גבר לילך בודי ה' לאור כאור החיים כי בדרך שאדם רוצה בו.

תורת חיים שמתן קת. ב

ואח"כ יאמר המבין מצעדי גבר. דהנה כתי' מה' מצעדי גבר כדונה ודרכו יתפץ הענין הוא ע"י מ"ש ולך הוי' חסד כי אתה כו' הלא לא בזנב כו'. אך המבין הוא ע"פ משאדוד' אלמלא הקב"ה עוזרו כו' וכמ"ש כח קול מכדוח כו' והוא הנקי כח המעלה מ"ן בלשון המקובלים, וא"כ איך זה מעשה האדם לכדוח רק בעצו וטריט מן השי"ת. . . והוא עזמ"ש רצון יריאני עשה שהוא העושה לה' רצון לעבודת השי"ת, ואעפ"כ ואת שועתם ישמע וישיעם כו' (וביאר זה יתכן ע"פ המבואר במ"א בענין ידיעה וכוהידה כו') וי"ש מה' מצעדי גבר כדונה ואעפ"כ

הנותן ליעף כח

הטעמים: א. ענינו. ב. טעם שנתקנה אחר זמן הגמי. ג. סמיכותו לברכה שלפניו.

א. ענינו:

ונותן ליעף כח שהוא כח קדישא דנשי" כמו ענין העונה איש"ד בכל כוח כו'. תורת חיים שמתן קת. ב

ואח"כ יאמר הנותן ליעף כח. והענין הוא ע"ד שאדוד' ל העונה איש"ד בכל כוח קודיעין לו גז"ד של ע' שנה. וענין בכל כוח היינו בכל נפשו שלמעלה מנוליה רצון ושכל ומדות וכו' כו' רע"ז גזמ' שיהי' שפ"י רבא שהוא שמו הגדול בחי' גילוי עצמות א"ס (מל' דא"ס) שלמעלה מכל פויט ע"ס דכל הדי' עולמות כו' ליעף כח. כי כמו אדם היעף רוצה שאיך יוכלו לנפול כחוחיו הנפשות בתוך אברי הגוף, כמ"כ בעמל אדם בכל עוצי ענה"ז ותחובלותיו שע"ז לא יאירד כוחות נפש האלקית בחוץ נפש הבהמות ואברי הגוף אם לא ע"י החגרות כח נפשו האלקי שהוא בודי מקיף דה"א ינבו בכל כוחותיו והוא במעשה המצות (כמשל מלכ"ש עורמם) דרוקא שע"ז יחי' האדם כו'.

אור התורה ענינים ע שו

ב. טעם שנתקנה אחר זמן הגמי:

ברכה זו ליתא בגמי, ונתקנה אחר החימת התלמוד עפ"י הגאונים מתחמת תשוח כח בו' (ש"ע אדמו"ר סימן מ"ז) ונר"סד' עפ"י המדוש ע"פ חזשים לבקרים וכה אמרנו. ומוכן שכונת מחקפי הכרכה הזאת על החזקות כח האמות: נגד הכופרים בחושב"ע"פ כו' והוסיפו זאח הכרכה על ח"י כרכות השחר כמו שמבואר בש"ע סימן פ"ט שהוסיפו ברכת המילים על ח"י כרכות התפלה מפני שת"ש כחן לעמוד בפני המצירים ומסתיים לכפור בחוזה שב"ע.

שם הכולל לסי' תי"א ע 504

ג. סמיכותו לברכה שלפניו:

והאד"ל קבץ ברכת הנותן ליעף כח אחר מלכ"ש עורמם כמבואר בפע"ז (שער התפלה פיק ב' וסדור האד"ל) שמלכ"ש עורמם הוא לאדם שע"י חטאי' אבד לכוש נשמחו כו' וכל"ה שעולה כו' מחדש לכושו כו' הנותן ליעף כח נתקנה בשביל תשוח כח לכוש למי שלא אבד מלכודי מכל וכל אלא שנתלש כוח במעוט עונות עכ"ל. (ועיין זוהר תולדות קמ"ב ע"כ תודמה דף קמ"ט ודף ק"ג ודף קס"ג) ובסדור ר' שבתי ראשקוביט' כותב שהנותן ליעף כח נתקנה בשביל תשוח כח לכוש נשמחו ע"י ש.